

Emanuel Lešehrad: Schodiště přeludů – ediční příprava
a komentář k souboru povídek
Michaela Daňková

Posudek vedoucího bakalářské práce

Lešehradův povídkový soubor *Schodiště přeludů* představuje v kontextu české fantastické prózy překvapivé, do jisté míry i přelomové dílo. Snově fantazijní a okultní témata a motivy, jež u představitele literární dekadence očekáváme, se tu prostupují s originálními, moderně traktovanými náměty, které se blíží spíše novodobé dobrodružné sci-fi. Většina povídek je tu navíc zasazena do civilních kulís Prahy počátku 20. století. Jako takový byl soubor doporučen v edičním semináři (dr. Hesová a doc. Vaněk) a jsem velmi rád, že našel zájemkyni, která se úspěšně utkala s jeho přípravou k vydání.

Nejednalo se přitom o práci zvláště obtížnou po stránce jazykových úprav, které střizlivý spisovatelův jazyk a styl, ozvláštňovaný pouze množstvím historických a kulturních odkazů, v podstatnější míře ani nevyžadoval. Těžisko edičního výkonu spočívalo v reflexi historie textu. Na základě vlastního pečlivého průzkumu pozůstalosti v LA PNP, v jehož rámci se autorce podařilo dohledat několik částečných rukopisů, sledování časopiseckých edic jednotlivých povídek a dílčích knižních edic souboru se autorce podařilo obezřetně zvolit výchozí vydání. Význam této práce vystupuje z příloh práce – z přehledné tabulky, která eviduje edice jednotlivých textů, a především z obsáhlého a pečlivě zpracovaného různočtení, jež samo obsáhlo 120 stran práce. Smysluplnost této náročné práce přesvědčivě dokládají odstavce ediční poznámky, odhalující v proměnách textu obecnější transformační tendence jazykové, kulturní i společenské. Popis edičního řešení je stejně jako celá ediční poznámka pečlivý a přesný (nalezl jsem tu jedinou nepřesnost – na s. 214 se píše o králi Dagorbortovi; všude jinde, v textu i v různočtení, je uvedena správná podoba jména Dagobert). Ediční zprávu doplňují Vysvětlivky, funkčně vztažené především k pojmům, které sám autor v textu nevysvětloval.

Pokud jde o úvodní kapitoly, ta životopisná má pouze přehledový ráz, charakteristika povídkového souboru ale přináší několik samostatných postřehů, které dokládají, že ediční práce může být dobrým východiskem k hlubšímu porozumění textu. Autorka si povšimla opakujícího se narativního schématu (vypravěč se seznamuje s tajemným podivínem – cítí se jím přitahován – odhaluje v jeho životě záhadný jev nebo událost) i autobiografických motivů povídek. S pomocí relevantní odborné literatury také rozlišila a analyzovala různé způsoby kontaktu s fantastickou skutečností (tajemný předmět, setkání s nadpřirozenou bytostí, vstup do jiného časoprostoru) a pokusila se o zařazení povídek do dobového kontextu fantastiky. V dalším oddílu pak pečlivě popsala kritický ohlas povídek.

Bakalářská práce Michaely Daňkové představuje po stránce kvantity i kvality především úctyhodný výkon ediční. Ani literárněhistorický úvod však nijak nezaostává, takže práci lze bez výhrad *doporučit k obhajobě* s návrhem hodnocení *výborně*.

V Praze, 6. 6. 2023

doc. PhDr. Václav Vaněk, CSc.